

4. Ципящук А.Ф. Морфология глазничных щелей у взрослых людей при различных краниотипах : автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата медицинских наук : специальность 14.00.02 «анатомия человека» / А.Ф. Ципящук. — Саратов, 2008. — 26 с.
5. Cornelius Carl-Peter. The Orbits — Anatomical Features in View of Innovative Surgical Methods / Carl-Peter Cornelius P. Mayer, M. Ehrenfeld, M. Chr. Metzger // Facial Plastic Surgery. — 2014. — Vol. 30. P. 487 — 508.

ДОТРИМАННЯ САНІТАРНО-ГІГІЄНИЧНИХ ВИМОГ ДО МІСЦЬ МАСОВОГО ВІДПОЧИНКУ ЛЮДЕЙ БІЛЯ Р.ВОРСКЛА В МІКРОРАЙОНІ «ДУБЛЯНЩИНА» (М.ПОЛТАВА)

Дерев'яно Т.В., Христіч О.В.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.Короленка

Здоров'я — найцінніша власність кожної людини. Саме весняно-літній період, тепла пора року є доброю нагодою для його зміцнення. Нажаль, природне середовище може не тільки оздоровлювати, але і завдавати здоров'ю людини шкоди. Але цьому можна запобігти, якщо бути обізнаним щодо ризиків та вдатися до профілактики, не бути правопорушником і дотримуватися основних правил поведінки в довкіллі.

Саме масовий відпочинок населення спостерігається біля водних об'єктів, до яких відносять земельні ділянки з прилеглим водним простором, призначені для організованого відпочинку населення на прибережних захисних смугах водних об'єктів або на островах, та водні об'єкти на яких розташовані засоби розваг і атракціони, а також місця для заняття водними видами спорту та місця любительського та спортивного рибальства у зимовий період [2].

Під час вибору місця розташування території пляжу необхідно враховувати наступне: розміщення об'єкту з урахуванням затвердженої містобудівної документації тільки у відведених місцях, узгоджених установами та закладами державної санітарно-епідеміологічної служби згідно з санітарним законодавством, можливість забезпечення централізованого водопостачання й каналізування об'єкта відповідно до вимог, дотримуватися відстані пляжної ділянки щодо місць скидання промислових і побутових стічних вод, враховувати можливість виникнення несприятливих і небезпечних геологічних процесів та інше. Умови розміщення місць масового відпочинку людей повинні відповідати встановленим державним вимогам [1, 2].

У 2016 році нами було проведено дослідження щодо дотримання місцевими органами виконавчої влади та громадянами встановлених нормативів до місць масового відпочинку та пляжів вздовж р. Ворскла в межах мікрорайону «Дублянщина» міста Полтава.

По-перше, пляжі необхідно облаштувати громадськими вбиральнями, туалетами та обладнанням для збирання і зберігання побутових відходів. Часто відмічається порушення санітарно-гігієнічних вимог до туалетної зони, очисти сміттебаків, створення сміттекладовищ на досліджуваній території. Самі ж відпочивальники часто залишають значну кількість пластику, скла, папірців, недоїдків після пікніків та інше. Таке середовище є сприятливим для локалізації та поширення різних збудників інфекційних хвороб, гельмінтів тощо.

На території пляжу відсутні гідротехнічні споруди (питні фонтанчики) з підведенням питної води із системи централізованого водопостачання, що є також необхідною умовою до влаштування пляжних зон відпочинку.

Крім того, у межах пляжної та прилеглої до пляжу зон, на підвищених ділянках треба встановлювати рятувальні станції і медпункти, або організувати сезонні відомчі рятувальні пости, постійне чергування рятувальників. На жаль, дана вимога не дотримується у місцях масового відпочинку вздовж берегової лінії р. Ворскла в межах мікрорайону «Дублянщина».

Відмічено порушення ще одного правила до облаштування пляжної системи, зокрема відсутність стендів із матеріалами щодо попередження нещасних випадків на воді, інформаційних плакатів, порад відпочиваючим про правила купання та прийняття сонячних ванн, прийоми саморяткування, надання першої медичної допомоги потерпілим, номери телефонів та адреси аварійно-рятувальної служби, медичного закладу, міліції тощо.

Одним із найпоширеніших правопорушних заходів є миття транспортних засобів, купання домашніх тварин, прання килимків. Це, в свою чергу, призводить до потрапляння до річки хімічних речовин, патогенних мікроорганізмів, яєць гельмінтів, які забруднюють воду та є небезпечними для здоров'я відпочиваючих (розвиток кишкових інфекцій, шкірних хвороб, алергії та ін.).

Крім того, на території водоохоронної зеленої зони річки спостерігається ще одне негативне явище. Це, масове проведення не санкціонованих і не контрольованих рубок дерев як відпочивальниками, так і місцевими жителями. А також, відмічено пошкодження берегової лінії в наслідок видобування піску.

У зонах масового відпочинку спостерігається девіантна поведінка відпочивальників — розпивання спиртних напоїв на території пляжу, паління, що негативно впливає на здоров'я не лише даної людини, а й оточуючих, призводить до забруднення піску недопалками, закрутками, склом. Санітарне очищення пляжів, яке необхідно виконувати згідно з санітарними нормами і правилами [1, 2], досить рідко, або взагалі до кінця купального сезону не проводиться. Тому, доцільно у зонах масового відпочинку встановлювати таблички із відповідними заборонними надписами.

З'ясовано, що на досліджуваній території щорічно проводиться розчистка фарватеру Ворскли на глибині 6 метрів та прибережної зони пляжу з метою покращення якості відпочинку. З метою забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення [1], санепідслужбою області організовується та проводиться соціально-гігієнічний моніторинг за станом води поверхневих водоймищ у місцях купання.

Таким чином, на досліджувані території виявлено чимало правопорушень з боку як влади так і відпочиваючих, які, з часом, негативно можуть вплинути на стан водної екосистеми та здоров'я населення в цілому.

Література

1. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» (згідно з Постановою Верховної Ради України від 24 лютого 1994 року N 4005-XII).

- Правила охорони життя людей на водних об'єктах України (Наказ Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи 03.12.2001 № 272).

БІОЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ТЮТЮНОЗАЛЕЖНОСТІ

Чечотіна С.Ю.¹, Коваль А.А.²

¹*ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава*

²*Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка*

Тютюнопаління (або просто паління) — набута шкідлива звичка вдихання диму тліючого висушеного листа тютюну. За систематичного вживання нікотину виникає стан фізичної і психологічної залежності. Тютюнова залежність, яка на сьогодні визнана окремою нозологічною формою і представлена в МКХ-10 як психічний і поведінковий розлад, спричинений вживанням тютюну, становить серйозну медико-соціальну проблему у багатьох країнах світу, будучи однією з головних причин смертності та інвалідності населення, яким можна запобігти. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, у XX ст. тютюнопаління стало причиною передчасної смерті 100 млн людей і у XXI ст. їх кількість зростає до 1 млрд (World Health Organization, 2008) [1].

За даними звіту Держстату України кількість курців серед населення України становила у 2015 році 6,2 млн осіб. Поширеність куріння серед населення України віком 12 років і старше у 2015 році становила 18,4%, на 2,5 відсоткових пункти менше, ніж в 2014 році. Загалом за сім років (2008-2015) поширеність куріння скоротилася з 25,6% до 18,4%, тобто на 7,2 відсоткових пункти. Якщо в попередні роки вищі темпи скорочення куріння спостерігалися серед молоді віком 18-29 років, то у 2015 році темпи скорочення куріння були вищими серед осіб старшого віку. На жаль, вперше за останні роки зросла поширеність куріння серед підлітків 14-17 років: в 2015 році вона становила 2,9%, хоча в 2012-2014 роках вона коливалася на рівні 2% (а в попередні роки поширеність куріння серед підлітків зменшувалася від найвищого рівня 10% в 2000 році) [2].

До складу тютюнового диму, крім нікотину входять кілька тисяч токсичних і канцерогенних речовин: поліциклічні ароматичні вуглеводні, ароматичні аміни, летючі нітрозосполуки, тютюноспецифічні нітрозозаміни, вінілхлорид, бензол, альдегіди (формальдегід), феноли, хром, кадмій, полоній-210, вільні радикали тощо. І справа зовсім не в нікотині, який порівняно з наведеними сполуками не становить великої загрози. Більшість канцерогенних і мутагенних речовин містяться у твердій фазі тютюнового диму — смолі. Ізольовано кожен із цих токсинів не може бути достатньо потужним, аби завдати значної шкоди організму, але, вдихаючи щодня весь цей набір, людина стає реальною мішенню. Найбільша ж загроза від тютюнопаління приховується в самому процесі горіння [3,4].

Нікотин, продукти спалювання тютюну і паперової обгортки цигарок викликають небезпечні розлади серцево-судинної системи внаслідок дії пресорних катехоламінів (звуження судин, відкладання в них холестерину, дрібні вогнищеві некрози стінки судин, втрату ними еластичності, атеро- і артеріосклероз, облітеруючий ендартеріт, артеріальну гіпертензію, стенокардію, аритмію), запалення слизової оболонки дихальних